

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного процесу

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«АРБІТРАЖ ТА АЛЬТЕРНАТИВНЕ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

(MOOT-COURTS)»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Арбітраж та альтернативне вирішення спорів (moot-courts)» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 18 с.

Розробники:

Цувіна Тетяна Андріївна,

докторка юридичних наук, доцентка

Кравцов Сергій Олександрович,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри цивільного процесу
(протокол № 09 від 08 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - Гусаров Костянтин Володимирович, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Альтернативне вирішення спорів (moot-courts)
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Цувіна Тетяна Андріївна, доцентка кафедри цивільного процесу, д.ю.н., доцентка
Контактний телефон	05777049270
E-mail	t.a.tsuvina@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Через платформи MS Teams або Zoom

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність та сфера альтернативного вирішення цивільно-правових спорів. Аналізується зміст та структура окремих національних та зарубіжних практик альтернативного вирішення цивільно-правових спорів. Окреслюються процесуальні особливості регламентації та застосування арбітражів різних видів як альтернативного способу вирішення спорів.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних компетентностей здобувачів вищої освіти у відносно самостійному сегменті юридичної практики – альтернативному вирішенні цивільно-правових спорів, а також набуття ними практичних навичок участі у різних процесуальних статусах під час розгляду справи арбітражем та за допомогою інших альтернативних способів вирішення спорів, оволодіння

знаннями, необхідними для вироблення процесуальної стратегії та прийняття процесуальних рішень під час альтернативного вирішення цивільно-правових спорів.

Завдання:

- формування теоретичних знань і формування практичних навичок у сфері альтернативного вирішення цивільно-правових спорів;
- розуміння основних тенденцій правового регулювання і практики окремих способів альтернативного вирішення цивільно-правових спорів, зокрема, третейського судочинства, міжнародного комерційного арбітражу, медіації тощо, у контексті міжнародного стандарту доступності правосуддя;
- оволодіння науково-теоретичними підходами, практичними методами та прийомами професійної діяльності під час альтернативного вирішення цивільно-правових спорів;
- засвоєння в необхідному обсязі теоретичного матеріалу, який включає сучасні наукові розробки вітчизняних та зарубіжних вчених у сфері альтернативного вирішення цивільно-правових спорів;
- надання структурно-функціональної характеристики та визначення процесуальних особливостей порядку окремих способів альтернативного вирішення цивільно-правових спорів;
- формування у студентів цілісного уявлення про механізм розгляду і вирішення справ в арбітражах (міжнародному комерційному, інвестиційному тощо), а також про його окремих елементах - прийняття позову до провадження, підготовки справи до розгляду, розгляду справи тощо;
- формування теоретичних, методичних і практичних знань із розгляду зовнішньоекономічних спорів міжнародним комерційним арбітражем;
- поглиблення теоретичних знань та формування практичних навичок із функціональної діагностики розгляду зовнішньоекономічних спорів міжнародним комерційним арбітражем.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми
Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Цивільний процес», «Процесуальні акти-документи у цивільних справах».

Кореквізити: «Порівняльне правознавство».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Здійснювати професійну діяльність на основі розвиненої правосвідомості, правового мислення і правової культури.
РН-2.	Забезпечувати дотримання суб'єктами права законодавства в галузі діяльності арбітражів та інших альтернативних способів вирішення спорів.
РН-3.	Володіти здатністю приймати рішення і здійснювати юридичні дії в сфері діяльності арбітражу в точній відповідності з законодавством.
РН-4.	Володіти здатністю застосовувати нормативно-правові акти, реалізовувати норми, які регулюють діяльність арбітражів різних видів та інших альтернативних способів вирішення спорів в професійній діяльності.
РН-5.	Володіти здатністю юридично правильно кваліфікувати факти й обставини при розгляді справи в арбітражі.
РН-6.	Володіти навичками підготовки юридичних документів.
РН-7.	Володіти здатністю поважати честь і гідність особи, дотримуватися і захищати права і свободи людини і громадянина.
РН-8.	Володіти здатністю здійснювати попередження порушення законодавства при розгляді справи в арбітражі, виявляти та усувати причини та умови, що сприяють їх вчиненню.
РН-9.	Володіти здатністю правильно і повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

PH-10.	Володіти готовністю брати участь у проведенні юридичної експертизи проектів нормативно-правових актів, в тому числі з метою виявлення в них положень, що сприяють створенню умов для прояву корупції в сфері діяльності арбітражів та інших альтернативних способів вирішення спорів.
PH-11.	Володіти здатністю тлумачити різні правові акти у сфері регулювання різних інститутів арбітражу та альтернативного вирішення спорів.
PH-12.	Володіти здатністю давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації в конкретних видах юридичної діяльності, пов'язаної із діяльністю арбітражів та інших альтернативних способів вирішення спорів.

***Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання***

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Поняття та сфера альтернативного вирішення цивільно-правових спорів, система способів альтернативного вирішення спорів, їх принципи та джерела.	Поняття та сфера альтернативного вирішення цивільно-правових спорів, система способів альтернативного вирішення спорів, їх принципи та джерела.	10
2	Поняття та правова природа арбітражу. Правове регулювання діяльності арбітражів.	Поняття та правова природа арбітражу. Правове регулювання діяльності арбітражів.	10
3	Арбітражна угода. Визначення компетенції міжнародного комерційного арбітражу.	Арбітражна угода. Визначення компетенції міжнародного комерційного арбітражу.	10

4	Склад арбітражного суду. Арбітри.	Склад арбітражного суду. Арбітри.	10
5	Правила збирання, подання, дослідження та оцінки доказів під час розгляду в арбітражі.	Правила збирання, подання, дослідження та оцінки доказів під час розгляду в арбітражі.	10
6	Доарбітражний порядок врегулювання спору.	Доарбітражний порядок врегулювання спору.	10
7	Рішення арбітражного суду (award), його значення. Визнання іноземних арбітражних рішень як умова приведення його до виконання.	Рішення арбітражного суду (award), його значення. Визнання іноземних арбітражних рішень як умова приведення його до виконання.	10
8	Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів.	Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів.	10

***Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання***

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Поняття та сфера альтернативного вирішення цивільно-правових спорів, система способів альтернативного вирішення спорів, їх принципи та джерела.	Поняття та сфера альтернативного вирішення цивільно-правових спорів, система способів альтернативного вирішення спорів, їх принципи та джерела.	110
2	Арбітражна угода. Визначення компетенції міжнародного комерційного	Арбітражна угода. Визначення компетенції міжнародного комерційного арбітражу.	

	арбітражу.		
3	Рішення арбітражного суду (award), його значення. Визнання іноземних арбітражних рішень як умова приведення його до виконання.	-	

Самостійна робота студентів

Загальний дидактичний дизайн самостійної роботи студентів – підтримка політики навчального курсу і включення всіх студентів у освітній контекст, демонстрація ними набутих у різний спосіб компетентностей через moot-court та *case study* – основний фокус вивчення випадку та розробку портфолію особистих досягнень при вивченні навчальної дисципліни.

З огляду на це, *основними формами самостійної роботи є:*

- робота с кейсами;
- moot-court;
- підготовка презентацій кейсів;
- складання портфолію;
- робота з документами;
- робота над спільними документами по виконанню кейсів;
- підготовка експертного висновку щодо законопроектів;
- підготовка коротких промовідео / аудіо ;
- різнорівневі індивідуальні та групові завдання (звіт, презентація, проєкт, відеозапис тощо);
- інфографіка.

Інші форми самостійної роботи студентів:

- виконання домашніх завдань (визначаються завданнями для практичних занять), підготовка до практичних занять;
- доопрацювання матеріалів лекції;

- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової літератури;
- підготовка до контрольних навчальних заходів;
- підготовка до модельних процесів і реконструкцій процесуальних ситуацій;
- виконання науково-дослідних завдань;
- написання есе;
- узагальнення юридичної практики;
- написання тез доповідей для участі у конференціях тощо.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Арбітраж та альтернативне вирішення спорів (moot-courts)» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. №254-к/96-ВР. Дата оновлення: 02.12.2019 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 31.07.2022).
2. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж : Міжнародний документ від 21.04.1961 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_069 (дата звернення: 18.07.2022).
3. Європейська конвенція про введення одноманітного закону про арбітраж : Міжнародний документ від 20.01.1966 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_679?nreg=994_679&find=1&text=%E0%F0%E1%E8%F2%F0%E0%E6%ED+%F2%F0%E8%E1%F3%ED%E0%EB&x=8&y=5#w22 (дата звернення: 19.07.2022).
4. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень

: Міжнародний документ від 10.06.1958 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_070 (дата звернення: 31.07.2022).

5. Типовий закон ЮНСІТРАЛ щодо міжнародного торговельного арбітражу : Міжнародний документ від 21.06.1985 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_879 (дата звернення: 30.07.2022).

6. European Convention on International Commercial Arbitration : Міжнародний документ від 21.04.1961 р. URL: https://treaties.un.org/doc/Treaties/1964/01/19640107%2002-01%20AM/Ch_XXII_02p.pdf (дата звернення: 18.07.2022).

7. European Convention providing a Uniform Law on Arbitration : Міжнародний документ від 20.01.1966 р. URL: <http://www.conventions.coe.int/treaty/en/Treaties/Html/056.htm> (дата звернення: 19.07.2022).

8. Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards : Міжнародний документ від 10.06.1958 р. URL: http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/NYConvention.html (дата звернення: 18.07.2022).

9. UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration : Міжнародний документ від 21.06.1985 р. URL: http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/ml-arb/07-86998_Ebook.pdf (дата звернення: 20.07.2022).

10. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Дата оновлення: 27.07.2022 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 27.07.2022).

11. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ. Дата оновлення: 21.06.2022 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (дата звернення: 18.07.2022).

12. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23.06.2005 р. № 2709-IV. Дата оновлення: 15.07.2021 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2709-15> (дата звернення: 18.07.2022).

13. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. Дата оновлення: 15.02.2022 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1906-15> (дата звернення: 18.07.2022).

14. Про міжнародний комерційний арбітраж : Закон України від 24.02.2004 р. №4002-XII. Дата оновлення: 16.11.2021 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4002-12> (дата звернення: 20.07.2022).

15. Про третейські суди : Закон України від 11.05.2004 № 1701-IV. Дата оновлення: 16.11.2021 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1701-15> (дата звернення: 20.07.2022).

16. Принципи міжнародних комерційних договорів УНІДРУА 2010 : Міжнародний документ від 11.05.2011 р. URL: <http://www.unidroit.org/english/principles/contracts/principles2010/translations/blackletter2010-ukranian.pdf>. (дата звернення: 20.07.2022).

17. Арбітражний регламент Арбітражного інституту Торгової палати м. Стокгольму : Міжнародний документ від 01.01.2010 р. URL: http://sccinstitute.com/media/40121/arbitrationrules_ru_webbversion.pdf (дата звернення: 20.07.2022).

18. Арбітражний регламент Європейської економічної комісії ООН : Міжнародний документ від 01.06.1976 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_337 (дата звернення: 19.07.2022).

19. Регламент Лондонського Міжнародного Третейського суду : Міжнародний документ від 27.11.1997 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_447 (дата звернення: 25.07.2022).

20. Арбітражний регламент Міжнародного арбітражного суду при Міжнародній торговій палаті : Міжнародний документ від 17.04.2007 р. URL: <http://www.nkau.gov.ua/NSAU/pravonsau.nsf/9f8cead0b3bf2b88c3256a910055a85c/c53b2bb37fbaee60c2256cf7002386a3!OpenDocument> (дата звернення: 25.07.2022).

21. Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України : Міжнародний документ від 01.06.2007

р. URL: <http://arb.ucci.org.ua/icac/ru/rules.html> (дата звернення: 21.07.2022).

22. Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛІ : Міжнародний документ від 15.08.2010 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_059 (дата звернення: 24.07.2022).

23. Типовий закон ЮНСІТРАЛІ щодо міжнародного торговельного арбітражу : Міжнародний документ від 30.05.1997 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_879 (дата звернення: 24.07.2022).

24. Arbitration Rules of the Arbitration Institute of The Stockholm Chamber of Commerce : Міжнародний документ від 01.01.2017 р. URL: http://sccinstitute.com/media/40120/arbitrationrules_eng_webbversion.pdf (дата звернення: 24.07.2022).

25. Arbitration rules of the United Nations Economic Commission for Europe : Міжнародний документ від 30.06.1961 р. URL: http://www.jstor.org/stable/756880?seq=1#page_scan_tab_contents (дата звернення: 19.07.2022).

26. ICC Rules of Arbitration : Міжнародний документ від 01.01.2021 р. URL: <http://www.iccwbo.org/products-and-services/arbitration-and-adr/arbitration/icc-rules-of-arbitration/> (дата звернення: 24.07.2022).

27. LCIA Arbitration Rules : Міжнародний документ від 01.10.2020 р. URL: http://www.lcia.org/Dispute_Resolution_Services/LCIA_Arbitration_Rules.aspx (дата звернення: 23.07.2022).

28. UNCITRAL Arbitration Rules : Міжнародний документ від 15.08.2010 р. URL: <http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/arb-rules-revised/arb-rules-revised-2010-e.pdf> (дата звернення: 23.07.2022).

29. UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration : Міжнародний документ від 18.04.2017 р. URL: <http://www.jus.uio.no/lm/un.arbitration.model.law.1985/> (дата звернення: 30.07.2022).

Основна література:

1. Prytyka Yu. D., Komarov V. V., Kravtsov S. O. Reforming the Legislation on the International Commercial Arbitration of Ukraine: Realities or Myths?. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2021. Vol. 3, №11. P. 117-128.
2. Притика Ю. Д., Ханик-Посполітак Р. Ю., Кравцов С. О. та ін. Альтернативне вирішення спорів : підручник. Київ : ВД «Дакор», 2021. 436 с.
3. Komarov V. V., Tsuvina T. A. The Impact of the ECHR and the Case Law of the ECtHR on Civil Procedure in Ukraine. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2021. Vol. 1, № 9. P. 79-101.
4. Komarov V. V., Tsuvina T. A. International standard of access to justice and subject of civil procedural law. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. 2021. Vol. 28, № 3. P. 197-208.
5. Білоусов Є. М., Жуков І. М., Комаров В. В., Яковюк І. В. Міжнародне приватне право : підручник. Харків : Право, 2020. 408 с.
6. Комаров В. В., Ізарова І. О., Кравцов С. О. та ін. Визнання та виконання рішень іноземних судів та міжнародних комерційних арбітражів : компендіум : Харків : Право, 2020. 668 с.
7. Кравцов С. О. Міжнародний комерційний арбітраж та національні суди : монографія. Харків : Право, 2014. 232 с.
8. Білик Т., Гаврилюк Р., Городиський І. та інші. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник. Одеса : Екологія, 2019. 456 с.
9. Захватаев В. Н. Комментарии к мировой практике международного коммерческого арбитража. Київ : Алерта, 2015. Кн. 1. 906 с.

Додаткова література

1. Tsuvina T., Vakhonieva T. Law of Ukraine ‘On mediation’: main achievements and further steps of developing mediation in Ukraine. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2022. Vol. 5, № 1. P. 142-153.

2. Shepitko M., Kravtsov S. Award Of International Commercial Arbitration Court And Its Protection By Criminal Law Measures. *Криминалист первопечатный*. 2019. № 19. С. 74-85.
3. Кравцов С. А. Общая характеристика признания и исполнения решений международного коммерческого арбитража. *Правоприменение*. 2017. Т. 7, № 2. С. 212 - 118.
4. Кравцов С. О. Оспорювання рішень Міжнародного комерційного арбітражу як форма судового контролю національними судами. *Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. Юридичні науки*. 2019. Вип. 3 (110). С. 8 - 15.
5. Drozdov O., Rozhnov O., Mamnitskyi V. Mediation and Court in Ukraine: Perspectives on Interaction and Mutual Understanding. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2021. Vol. 3, №11. P. 181–190.
6. Izarova I., Prytyka Y., Kravtsov S. Towards effective dispute resolution: A long way of mediation development in Ukraine. *The Asian International Journal of Life Sciences*. Vol. 29, №1. P. 389 - 401.
7. Любченко Я. П. Виникнення та розвиток альтернативних способів вирішення міждержавних спорів. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*: зб. наук праць. Харків : Право, 2016. Вип. 32. С. 290–299.
8. Волощук О. Т., Гетьманцев М.О. Арбітраж ad hoc: поняття та специфічні риси. *Юридична Україна*. 2019. Вип. 1-2. С.60 – 68.
9. Коч О. В. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні. *Правова держава*. 2018. Вип. 31. С. 124-133.
10. Мінченко Д. А. Умови виконання рішень іноземних судів в Англії за нормами загального права. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Правознавство*. 2017. Т. 22. Вип. 1 (30). С. 95 - 105.
11. Морозов Є. Визнання та виконання рішення іноземного суду: арбітражна процедура. *Юридичний вісник України*. 2017. Вип. 25. С. 11.
12. Теплюк С. М. Застереження про публічний порядок – підстава для відмови у визнанні і виконанні іноземного арбітражного рішення: підходи міжнародних уніфікованих документів. *Вісник господарського судочинства*.

2016. Вип. 5/6. С. 118–123.

Інтернет-ресурси

1. Сайт Ради Європи – <http://www.coe.kiev.ua>
2. Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» – <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>
3. Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>
4. Офіційний веб-портал Президента України – <http://www.president.gov.ua>
5. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
6. Офіційний веб-портал Верховного Суду – https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
7. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України – <https://ccu.gov.ua/>
8. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України – <https://minjust.gov.ua/>
9. Арбітражного інституту Торгової палати Стокгольма – www.sccinstitute.com
10. Сайт Міжнародного арбітражного суду Міжнародної торгової палати – www.iccarbitration.org
11. Сайт Лондонського міжнародного третейського суду – www.lcia.org
12. Сайт Центру арбітражу та посередництва Торгових палат Швейцарії – www.swissarbitration.org
13. International Handbook on Commercial Arbitration – www.kluwarbitration.com
14. Сайт Міжнародної асоціації юристів ІВА – www.ibanet.org.

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного процесу. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/57-kafedra-czivilnogo-proczesu.html>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні/семінарські заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові й практичні завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf.

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Арбітраж та альтернативне вирішення спорів (moot-courts)» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
А	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
В	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
С	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79

D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34